

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2014 - 2019

Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης

2014/2149(INI)

8.5.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης

προς την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

Προς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της πολιτιστικής κληρονομιάς της
Ευρώπης
(2014/2149(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Andrea Cozzolino

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. πιστεύει ότι, αναφορικά με την πολιτιστική κληρονομιά, είναι απαραίτητη μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αποκατάσταση του πολιτιστικού διαλόγου και της αμοιβαίας κατανόησης· είναι πεπεισμένο ότι μια τέτοια προσέγγιση μπορεί να οδηγήσει σε ενίσχυση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής, ενώ συγχρόνως θα συμβάλλει στην πραγμάτωση των στόχων που έχουν τεθεί στην Στρατηγική Ευρώπη 2020·
2. επισημαίνει ότι τα προγράμματα για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελούν συχνά παραδείγματα καινοτόμων και βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων οι οποίες δημιουργούν θέσεις εργασίας και αναπτύσσουν τις επιχειρηματικές και ερευνητικές δεξιότητες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που είναι η βασική κινητήρια δύναμη της οικονομίας της ΕΕ· επισημαίνει ότι η πολιτιστική κληρονομιά είναι ένα κοινό και δημόσιο αγαθό και έχει θετική επίπτωση στην κοινωνική καινοτομία, στην έξυπνη, βιώσιμη και συμμετοχική ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας· συνεπώς, καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να επενδύσουν στην πολιτιστική κληρονομιά και να συνδράμουν στην προστασία και διατήρηση της περιφερειακής, εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτισμικής ταυτότητας·
3. επισημαίνει το γεγονός ότι η προώθηση της διατήρησης των περιουσιακών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ενσωμάτωσής τους στα προϊόντα βιώσιμου τουρισμού θα προσελκύσει το κοινό και θα συμβάλλει στην ενίσχυση της τοπικής/περιφερειακής οικονομίας· καλεί την Επιτροπή, έχοντας υπόψη την οικονομική σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και των δεσμών μεταξύ πολιτιστικής κληρονομιάς και βιώσιμου τουρισμού, να αποκαταστήσει μια συνολική προσέγγιση - επίσης υπό το φως της πρόσφατης πρωτοβουλίας σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων- για την χρηματοδότηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, π.χ. ανάπτυξη των αστικών υποδομών, την τυποποίηση και εναρμόνιση που είναι απαραίτητες για σκοπούς (αν) οικοδόμησης και τη διατήρηση των μνημείων, έχοντας κατά νου ότι η διαφορετικότητα και τα ειδικά χαρακτηριστικά της ιστορικής κληρονομιάς απαιτούν ειδικές λύσεις και μεθόδους·
4. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) και της αναθεώρησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», την υλοποίηση ευρωπαϊκών έργων πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένων έργων μεγάλης κλίμακας, λόγω της ικανότητάς τους να δημιουργούν θέσεις εργασίας σε όλες τις περιφέρειες, ιδίως για τους νέους, και να συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή· σημειώνει τα πολλαπλά οφέλη των επενδύσεων για την πολιτιστική κληρονομιά - που ενισχύουν την εγγενή αξία της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς- και τονίζει την ανάγκη παγίωσης συνεργασιών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για σκοπούς χρηματοδότησης·
5. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τη δυνατότητα προώθησης, στο εσωτερικό του ΕΤΣΕ, μιας θεματικής βάσεως επενδύσεων για την προσέλκυση δημόσιων και ιδιωτικών πόρων

σε τομείς της εφαρμοσμένης έρευνας σχετικά με τη διατήρηση και την αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς· σημειώνει, ως εκ τούτου, ότι θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την πολιτιστική κληρονομιά στα ΕΔΕΤ τονίζει, ως εκ τούτου, ότι είναι σημαντικό να αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ των διαρθρωτικών ταμείων, των προγραμμάτων πλαίσιο και άλλων πόρων της ΕΕ που διατίθενται στον τομέα του πολιτισμού· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί και να καθοδηγεί τα κράτη μέλη για την ενσωμάτωση της πολιτιστικής κληρονομιάς στην τοπική και περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη, προκειμένου να υπάρξει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα και να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με επενδύσεις στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και τα αποτελέσματα που προέκυψαν·

6. σημειώνει ότι η έννοια της μεταρρύθμισης του κανονισμού για το ΕΤΠΑ και, ειδικότερα, η αρχή της ολοκληρωμένης χρηματοδότησης μπορεί, σε ειδικές περιπτώσεις, επίσης να υλοποιηθεί με την στήριξη έργων μεγάλης κλίμακας· αναγνωρίζει, ωστόσο, την ανάγκη προώθησης και στήριξης πολιτιστικών πρωτοβουλιών μικρής κλίμακας οι οποίες έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ενδογενή ανάπτυξη και μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην προώθηση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης γενικότερα·
7. θεωρεί ότι τα έργα μεγάλης κλίμακας αποτελούν ένα παράδειγμα της προαναφερόμενης ολοκληρωμένης χρηματοδότησης και των ωφελειών από την αξιοποίηση της μοναδικότητας της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως φαίνεται από την άμεση και διαρκή συμμετοχή της Επιτροπής στα έργα αυτά καθώς στον έλεγχο της εκτέλεσής των εν λόγω έργων· τονίζει την ανάγκη να αναγνωριστεί η σημασία τους ως το πρώτο βήμα προς τη δημιουργία διαπολιτισμικών συνδέσμων και την ενοποίηση μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης·
8. σημειώνει ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1301/2013 προβλέπει χρηματοδότηση των πολιτιστικών υποδομών μικρής κλίμακας· εκτιμά τις ευκαιρίες χρηματοδότησης για πολιτιστικές υπηρεσίες που προβλέπει το άρθρο 5 παράγραφος 9 στοιχείο α του ίδιου κανονισμού·
9. λαμβάνει υπόψη ότι η Επιτροπή, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, έθεσε ένα ανώτατο όριο ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ για το συνολικό κόστος των επενδύσεων σε έργα υποδομής αυτού του είδους (10 εκατομμύρια ευρώ για τις τοποθεσίες παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO)·
10. παρατηρεί ότι αυτό το ανώτατο όριο, ιδίως εφόσον αναφέρεται στο συνολικό κόστος, μπορεί να περιορίζει σημαντικά την ικανότητα των κρατών μελών να χρηματοδοτούν αυτά τα ολοκληρωμένα έργα συμβάλλοντας στη διατήρηση και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς· επισημαίνει, ωστόσο, ότι τα έργα πολιτιστικών υποδομών θα μπορούσαν να συνδυαστούν με πολιτιστικά εκπαιδευτικά έργα (αξιοποιώντας στο έπακρο τις δυνατότητες ψηφιοποίησης) και έργα για τις ΜΜΕ κ.λπ., και με τον τρόπο αυτό το συνολικό ποσό της επένδυσης μπορεί να είναι πολύ υψηλότερο από 5 εκατομμύρια ευρώ·
11. ζητεί από την Επιτροπή, αφού προβεί σε διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, να εξετάσει το ενδεχόμενο αύξησης του ποσού των 5 εκατομμυρίων ευρώ,

δεδομένου ότι θα μπορούσε να υπονομεύσει την ικανότητα των κρατών μελών να προβαίνουν σε αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων του ΕΤΠΑ· συνεπώς, ζητεί από την Επιτροπή να ενθαρρύνει τον αποτελεσματικό συνδυασμό των ταμείων για τη χρηματοδότηση των πολιτιστικών έργων, καθώς και για την εισαγωγή ευελιξίας στην περίπτωση συγκεκριμένων έργων, όταν η επένδυση στις υποδομές υπερβαίνει το όριο των 5 εκατομμυρίων ευρώ·

12. τονίζει το γεγονός ότι τα έργα του ΕΤΠΑ που σχετίζονται με την ανάπτυξη της πολιτιστικής κληρονομιάς αντιπροσωπεύουν ένα σαφές παράδειγμα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και της αρχής της επικουρικότητας και αποτελούν σημαντικό στοιχείο των δαπανών του ΕΤΠΑ· τονίζει τη σημασία των διασυνοριακών πολιτιστικών έργων, τα οποία συμβάλουν στη μεγαλύτερη οικονομική και κοινωνική συνοχή και ενθαρρύνουν τη συμμετοχή· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, να ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση και την περαιτέρω ανάπτυξη δράσεων στήριξης της χρηματοδότησης μέσω συμφωνιών σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα·
13. παρατηρεί ότι αυτά τα έργα αντιπροσωπεύουν συχνά παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών στην εφαρμογή έργων ενταγμένων σε αστικές περιοχές, συμβάλλοντας επίσης στην ανάπτυξη του αστικού θεματολογίου· τονίζει την αστική διάσταση των πρωτοβουλιών για τις ευρωπαϊκές πολιτιστικές πρωτεύουσες, οι οποίες συμβάλλουν στην ανάπτυξη πολιτιστικών δικτύων στις πόλεις και προωθούν μακροπρόθεσμα τις δημιουργικές πρωτοβουλίες, όπως η διαφύλαξη των ταυτοτήτων διαφόρων τοπικών και περιφερειακών πολιτιστικών παραδόσεων· ενθαρρύνει περαιτέρω τη δημιουργία ολοκληρωμένων τουριστικών προϊόντων βάσει ολοκληρωμένης στρατηγικής/σχεδίου ανάπτυξης και της χρήσης των εργαλείων ΤΠΕ, εργαλείων εμπορικής προώθησης και άλλων καινοτόμων τεχνικών για την ενίσχυση της ορατότητας της πολιτιστικής κληρονομιάς·
14. θεωρεί ότι η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού πρέπει να συστήσει μια Κοινότητα Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΚΤ), η οποία θα είναι ειδικά αφιερωμένη στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, και ότι η κοινότητα αυτή πρέπει να υποστηρίζει άμεσα μια ολιστική θεώρηση της έρευνας και της καινοτομίας·
15. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη θέσπιση της πλατφόρμας «Valor» όσον αφορά τη διάδοση των πληροφοριών, αλλά ζητεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής να συμπεριλάβουν στην πλατφόρμα αυτή επίσης και παραδείγματα ορθής πρακτικής από έργα που έχει ήδη επιτευχθεί στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης κατά τις περιόδους προγραμματισμού 2000-2006 και 2007-2013· συνιστά να διεξαχθεί τεχνική ανάλυση των συγκεκριμένων μεθόδων τηλεφόρτωσης των δεδομένων στη δικτυακή πύλη· εφιστά την προσοχή στην ανάγκη δημιουργίας μιας ενοποιημένης ενωσιακής βάσης δεδομένων/δικτυακής πύλης, η οποία θα περιέχει πληροφορίες για τα χρηματοδοτούμενα έργα πολιτιστικής κληρονομιάς από όλα τα προγράμματα και τις πρωτοβουλίες της ΕΕ, και ζητεί από την Επιτροπή να εισαγάγει μια ενοποιημένη βάση δεδομένων/δικτυακή πύλη της ΕΕ για να παρέχει πληροφορίες σε πιθανούς δικαιούχους σχετικά με τα υπάρχοντα ευρωπαϊκά κονδύλια χρηματοδότησης·
16. θεωρεί ότι, κατά την εφαρμογή στρατηγικών ολοκληρωμένων δράσεων βιώσιμης αστικής

ανάπτυξης (άρθρο 7, κανονισμός ΕΓΠΑ, 1301/2013) και στρατηγικών για τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (άρθρο 32, του κανονισμού κοινών διατάξεων, 1303/2013), θα πρέπει να ενισχυθούν πολιτικές για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς (ιδίως η πολιτική για τα ιστορικά κέντρα) , να εφαρμοσθεί έξυπνη εξειδίκευση, όπως επίσης θα πρέπει να προσαρμοσθεί ο στεγαστικός τομέας στις απαιτήσεις της κλιματικής αλλαγής, θα πρέπει να αυξηθεί η χρήση των εργαλείων ΤΠΕ , και των εργαλείων εμπορικής προώθησης και να εφαρμοσθούν άλλες καινοτόμες τεχνικές για την ενίσχυση της ορατότητας της πολιτιστικής κληρονομιάς·

17. καλεί την Επιτροπή να καθιερώσει το Ευρωπαϊκό έτος πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	5.5.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 37 - : 1 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pascal Arimont, José Blanco López, Franc Bogovič, Victor Boştinaru, Mercedes Bresso, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Tamás Deutsch, Anna Hedh, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Maria Spyrali, Olaf Stuger, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Ángela Vallina, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Joachim Zeller
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Isabella Adinolfi, Enrique Calvet Chambon, Josu Juaristi Abaunz, Ivana Maletić, Bronis Ropė, Marco Zullo
Αναπληρωτές (άρθρο 200 παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ulrike Trebesius